

AXBOROT TEXNOLOGIYALARI KASBIY KOMPETENTLIKNI SHAKLLANTIRISHDA YANGI IMKONIYATLAR YARATADI:

Termiz davlat universiteti magistratura bo'limi
70540201-Amaliy matematika (sohalar bo'yicha)
2-kurs talabasi **Absamatov Orifjon Odiljonovich**

Kirish Axborot texnologiyalari (AT) kasbiy kompetentlikni shakllantirishda yangi imkoniyatlar yaratishning bir qator muhim jihatlarini o'z ichiga oladi. Bugungi kunda AT yordamida kasbiy bilimlar va malakalarni oshirish, ta'lim jarayonini yanada samarali qilish imkoniyatlari mavjud. Bu texnologiyalar nafaqat o'quvchilar va talabalar uchun, balki mutaxassislarining doimiy ta'lim olishida ham yangi yo'llar ochmoqda. Quyida AT ning kasbiy kompetentlikni shakllantirishdagi rolini ko'rsatuvchi ba'zi imkoniyatlar keltirilgan:

- **Masofaviy ta'lim va o'quv platformalari:** Axborot texnologiyalari masofaviy ta'limni rivojlantirish uchun asosiy vositalardan biridir. Turli onlayn kurslar, videodarslar va ta'lim platformalari orqali talabalar va mutaxassislar o'z malakalarini oshirish imkoniyatiga ega bo'lishadi. Bulardan foydalanish kasbiy bilimlarni mustahkamlashda katta yordam beradi.
- **Interaktiv o'quv materiallari:** AT yordamida o'quvchilar va talabalar uchun interaktiv dasturlar, simulyatsiyalar, o'yinlar yaratish mumkin. Bu orqali o'quvchilar amaliy tajriba orttiradilar, teorik bilimlarni real sharoitda qo'llash imkoniyatiga ega bo'ladilar.
- **Big Data va sun'iy intellekt:** Kasbiy kompetentlikni shakllantirishda axborot texnologiyalari yordamida ishlatiladigan sun'iy intellekt (SI) va katta ma'lumotlar (Big Data) sohalarini o'rganish ayniqsa muhim. Ular yordamida o'qituvchilar va mutaxassislar individual rivojlanish yo'llarini belgilab, o'quvchilarning o'ziga xos ehtiyojlariga moslashtirilgan ta'lim berish imkonini yaratadi.
- **Kooperativ ta'lim:** AT kooperativ ta'limni rivojlantirishda ham katta rol o'ynaydi. Talabalar bir-biri bilan tarmoq orqali aloqada bo'lib, tajriba almashish, jamoaviy ishlash, guruh bo'lib loyihalar ustida ishlash imkoniyatiga ega bo'ladilar. Bu kasbiy kompetentlikni shakllantirishda jamoaviy ishlash va muammolarni hal qilish ko'nikmalarini rivojlantiradi.
- **Real vaqtda tahlil va mulohazalar:** AT yordamida o'quvchilar va talabalarga o'z faoliyatini real vaqtda tahlil qilish va natijalarni baholash imkoniyati yaratildi. O'qituvchilar tomonidan berilgan mulohazalar va tahlillar asosida o'quvchilar

o'z xatolarini to'g'rilash, bilimlarini yanada mustahkamlash imkoniyatiga ega bo'ladilar.

- **Texnologik vositalar orqali kommunikatsiya va hamkorlik:** Internet va mobil ilovalar orqali talabalar va mutaxassislar turli hududlardan bir-biri bilan aloqada bo'lib, kasbiy rivojlanish uchun zarur bo'lgan resurslarga tezda kirishlari mumkin. Bu, ayniqsa, xalqaro aloqalarni rivojlantirish va kasbiy malaka oshirishda muhim ahamiyatga ega.

Xulosa Axborot texnologiyalarining fanlararo bog'liqlik nuqtai-nazaridan kasbiy kompetentlikni shakllantirishda qo'llanilishi bugungi kunda ta'lim tizimini rivojlantirishda muhim rol o'ynamoqda. Axborot texnologiyalari yordamida talabalar o'z kasbiy sohalarida zamonaviy bilim va ko'nikmalarni egallash imkoniyatiga ega bo'lishadi. Bu esa ularning muvaffaqiyatli kasbiy faoliyatlarini amalga oshirishga zamin yaratadi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR:

1. Aripov M.M., Muhammadiev J.O`. Informatika, axborot texnologiyalari. Oliy o`quv yurtlari uchun darslik.-T.: TDYuI, 2004.-245 b.
2. Narmuradov CH.B. Ob odnom effektivnom metode resheni uravneniya Orra-Zommerfelg'da // Matematicheskoe modelirovanie. – Moskva, 2005. - №9(17). -S. 35-42